

ทุกวิชาสอนโดยคณาจารย์คุณภาพระดับประเทศ
ดูแลคุณภาพวิชาการและอำนวยความสะดวกเสริมโดย คุณมนนตรี ศรีโพธิ์ศาล (อดีตที่ 1 ประเทศไทย)

ถือเล่มนี้มาสมัคร
รับของ
premium
ฟรี!

The TUTOR⁺

www.thetutorplus.com

www.facebook.com/thetutorplus

คอร์สพิเศษ A+ Program รับรองผล เข้ามหาวิทยาลัย
“อนาคตที่ดี...ที่น้องควรลงทุน”

“เพราะไม่มีอะไรที่ยากเกินความตั้งใจ”

“เพราะความฝัน ไม่สายที่จะเริ่ม”

“เพราะเริ่มก่อน ก็พร้อมกว่า”

“เพราะฝนใกล้ ต้องไปให้ถึง”

“เพราะความฝันเป็นของทุกคน”

เด็กชิว

เด็กมัน

เด็กชิว

เด็กป่วน

เด็กทุน

กวดวิชาชั้นนำ สำหรับ ม.ต้น - ม.ปลาย

คณิต ฟิลิกส์ เคมี วิทยา อังกฤษ สังคม GAT PAT ONET

สุดยอดคณาจารย์
เกียรติคุณ / ที่ 1 ประเทศไทย

เนื้อหาแน่น เรียนสนุก

เทคนิคพิเศษ เข้าใจง่าย

คุ้มค่า คุ้มเวลา คุ้มราคา

เพราะการศึกษาไทยคือการสอบ คำตอบคือ“กวดวิชา?”

โรงเรียนกวดวิชากับสังคมจังหวัดลำปาง*

ศิวพล ชมภูพันธ์

อาจารย์ประจำวิทยาลัยบริหารศาสตร์ สาขารัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

บทความชิ้นนี้ ผู้เขียนได้นำเสนอถึงการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา โรงเรียนเอกชนนอกระบบ ที่เรียกว่า โรงเรียนกวดวิชา ซึ่งในที่นี้ผู้เขียน ได้ศึกษาเฉพาะโรงเรียนกวดวิชาที่สร้างขึ้นและจดทะเบียนตามระเบียบ ของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น โดยมีกรอบคิดว่าการเปลี่ยนแปลง ของระบบการศึกษาและการเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบในระดับต่างๆ ส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของโรงเรียนกวดวิชาทั้งในเขต กรุงเทพมหานครและต่างจังหวัด ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลง ทางสังคมจังหวัดลำปางพบว่าโรงเรียนกวดวิชาในเขตพื้นที่การศึกษาของ จังหวัดลำปางมีผู้ประกอบการเป็นทั้งคนในท้องถิ่นและโรงเรียนกวดวิชา ที่มาจากกรุงเทพมหานครและมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด หลัง พ.ศ.2542 เป็นต้นมา ผู้เขียนได้แบ่งพัฒนาการของโรงเรียนกวดวิชา ในจังหวัดลำปางออกเป็น 3 ยุคคือ ยุคที่ 1 เป็นยุคโรงเรียนกวดวิชาที่มี ข้าราชการครูในระบบเป็นผู้จัดตั้ง ยุคที่ 2 คือ ยุคที่โรงเรียนกวดวิชา มี ตัวเดอรันนอกระบบการศึกษาเป็นผู้จัดตั้งและยุคที่ 3 คือ การมาถึงของ โรงเรียนกวดวิชาที่เป็นสาขามาจากกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้สัมพันธ์กับการ เปลี่ยนแปลงของระบบการสอบและส่งผลต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ของ นักเรียนในจังหวัดรวมถึงการเปลี่ยนแปลงทางสังคมการศึกษาในจังหวัด ลำปางได้อย่างเด่นชัด

*บทความนี้ปรับปรุงจากการบรรยายเรื่อง “สถาบันกวดวิชากับการเปลี่ยนแปลงในจังหวัดลำปาง” ของผู้เขียนในงาน “ลำปางศึกษา ครั้งที่ 4: โลกการศึกษาในลำปาง”. จัดโดย สาขาสังคมศึกษา คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏลำปาง วันที่ 3 สิงหาคม 2557

Tutoring Schools and Lampang's Society

Siwapon Chompupan

Lecturer of School of Administrative School, Maejo University

Abstract

This paper presents the changing of education system of a type of private school called Tutoring School. The writer focus on the schools which registered officially with the Ministry of Education. The study has a frame that the changing of education system and the form of examination in many levels affected the transformation of tutoring school both in Bangkok and other provinces. The changing of tutoring school also find that in Lampang, there are entrepreneur both from local and branches from famous tutoring schools in Bangkok. The rising in quantity has been obviously seen since 1999. The writer divide the development of tutoring schools in Lampang into 3 periods. The first period is when these schools have been operated by local public school's teachers, the second period is when these schools have been operated by private tutors and the third is the arrival of branches from big tutoring schools from Bangkok. This development relates with the changing of examination and learning behavior of students in Lampang and the education society in the province.

1. บทนำ : “เพราะการศึกษาไทยคือการสอบ” คำตอบคือ “กวตวิชา ??”

“การแพร่กระจายของสถาบันกวตวิชาในขณะนี้ บางทีต้นตออาจมาจากปัญหาในระบบการศึกษาไทย ทำไมนักเรียนต้องมึนนักเรียนแห่กันไปเรียนโรงเรียนกวตวิชามากขึ้นเรื่อยๆ”

บทบรรณาธิการ กรุงเทพธุรกิจออนไลน์ 12 มกราคม 2554

“ศูนย์วิจัยกสิกรไทยประมาณการมูลค่าตลาดธุรกิจกวตวิชาในปี 2556 ไว้ที่ประมาณ 7,160 ล้านบาทเพิ่มขึ้นจากปี 2555 ที่มีมูลค่าประมาณ 7,000 ล้านบาท และจะเติบโตไปสู่ 8,189 ล้านบาทในปี 2558”

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย
23 สิงหาคม 2556

“เรื่องค่าใช้จ่ายในการศึกษาในเวลายังสูง ยิ่งถ้าเรียนกวตวิชา ค่าใช้จ่ายยิ่งสูงมาก ทำให้ถึงบังคับให้เด็กไปเรียนกวตวิชา ถ้าเรียนในห้องดีพ่อแม่ไม่เดือดร้อน ครูก็ไม่เดือดร้อนกลับบ้านไปดูลูกตัวเองเหมือนกัน ครูต้องมาเสียเวลาไปกวตวิชา ลูกคนจนก็ส่งไปเรียนไม่ได้ก็สอบตก อันนี้กระทรวงศึกษาธิการไปหามา ไปทำมาการศึกษาต้องสามารถไปเรียนต่อได้ แข่งขันได้เหมือนกันแต่ค่าใช้จ่ายต้องน้อยลงไม่เป็นภาระผู้ปกครอง”

พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา
8 สิงหาคม 2557

จากทัศนะข้างต้นสะท้อนภาพสังคมการศึกษาไทยว่าเด็กไทยเติบโตมาพร้อมกับระบบการศึกษาที่เน้นการแข่งขันผ่านการสอบ โดยมีการกวตวิชาหรือที่เรียกติดปากกันว่า “เรียนพิเศษ” เป็นอีกหนึ่งแรงขับเคลื่อนสังคมการศึกษาไทยซึ่งมุมมองต่อประเด็นนี้มีทั้งเห็นว่าโรงเรียนกวตวิชาคือ “ความจำเป็น” และเป็น “ปัญหา” ของระบบการศึกษา แม้จะมีความคิดเห็นที่หลากหลายและเสียงวิจารณ์ที่ในหลายแง่มุม แต่โรงเรียนกวตวิชาในฐานะ “ธุรกิจ” ก็ยังคงเติบโตเรื่อยมา

ในปัจจุบัน การสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อสถาบันต่างๆภายในประเทศมีหลากหลายรูปแบบไม่ว่าจะเป็นการสอบเข้าเรียนต่อระดับอนุบาล ประถมศึกษาปีที่ 1 เรื่อยมาจนการแข่งขันสอบเข้า ม.1 หรือ ม.4 ในโรงเรียนทั้งในสังกัดรัฐบาลและเอกชนที่มีชื่อเสียง การสอบเข้าเรียนโรงเรียนเตรียมทหาร การสอบเข้าโรงเรียนสายอาชีพ หรือการสอบเข้ามหาวิทยาลัยทั้งในระบบการสอบกลาง และการสอบตรงเข้าเรียนต่อในคณะที่จัดสอบเอง

ล้วนแล้วแต่เป็นสิ่งที่เด็กไทยในระบบการศึกษาแบบไทยๆ ต้องประสบตลอดชีวิตด้วยการแข่งขันในระบบการศึกษาที่มากขึ้น ถือเป็นภาระร่วมกันระหว่างนักเรียนและผู้ปกครองที่ต้องเตรียมตัวในการสอบเข้าที่ข้อสอบ “ออกยากและออกมากกว่าเนื้อหาที่เรียนในห้อง” จากงานวิจัยของกิตติ ลิ้มสกุล (2553) พบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ต้องการสร้างหลักประกันให้บุตรหลานของตนเข้าศึกษาต่อในสถาบันของรัฐที่มีชื่อเสียง การเรียนการสอนในโรงเรียนตามปกติไม่สามารถตอบโจทย์ต่อระบบการสอบเข้าได้อย่างเต็มที่ดังนั้น โรงเรียนกวดวิชาจึงเป็นสถาบันการศึกษานอกระบบที่น่าจะ “ตอบโจทย์” เพื่อเตรียมตัวในเวลาที่ย่ำแย่และเสนอเทคนิคการเตรียมสอบที่ตรงที่สุดในทุกสนามสอบส่งผลให้โรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยมีจำนวนเพิ่มขึ้นสูงขึ้นอย่างต่อเนื่อง

2. ระบบการสอบกับพัฒนาการโรงเรียนกวดวิชาในสังคมไทย

“โรงเรียนกวดวิชา” (Tutoring School) จัดเป็น “โรงเรียนนอกระบบ”¹ ประเภทหนึ่ง ตามมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2545 โดยอาศัยอำนาจตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ.2550 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ.2554 รวมทั้งมีกฎหมายที่เกี่ยวข้องโดยตรง ได้แก่ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชน ประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545และ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2549 โดยกฎหมายดังกล่าว ได้ให้คำนิยาม “โรงเรียนกวดวิชา” ว่าเป็นโรงเรียนที่ “จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ กวดวิชาบางวิชา ตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ”โดยมีวิธีการดำเนินการที่แตกต่างไปจากโรงเรียนประเภทอื่นโดยอาจจะกำหนดระยะเวลาในการเรียนเป็นครั้งคราว เช่น เรียนเฉพาะวันหยุดราชการ เรียนเฉพาะภาคฤดูร้อน อีกทั้งยังมีการพัฒนารูปแบบการเรียนการสอนตลอดปี รูปแบบการกวดวิชาที่สามารถเปิดได้ตามกฎหมายที่มีอยู่นั้น ปัจจุบันแบ่งออกหลายรูปแบบ ที่ปรากฏอยู่ได้แก่ การสอนที่มีผู้สอนเป็นผู้ดำเนินการ หรือที่เรียกติดปากว่า “สอนสด” และการสอนแบบถ่ายทอดจากห้องเรียนหรือการสอนที่มีสื่อบันทึกการสอนในรูปแบบห้องเรียน หรือ “ห้องวิดีโอ” โดยมีจอมากกว่า 1 จอและมีผู้เรียนในห้องจำนวนมาก รวมทั้งรูปแบบสื่อบันทึกการสอนแบบรายบุคคล กล่าวคือ เครื่องคอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อผู้เรียน 1 คน ที่นิยมเรียกกันว่า การเรียนแบบ self ตามกฎหมายแล้วโรงเรียนกวดวิชาสามารถเปิดสอนได้ตั้งแต่ระดับชั้นอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา โดยค่าเรียนนั้นทางโรงเรียนเป็นผู้กำหนดเอง (ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล, 2556 : 21-22)

¹ การศึกษานอกระบบ ในที่นี้ หมายถึง การศึกษาที่มีความยืดหยุ่นในการกำหนดจุดมุ่งหมาย รูปแบบวิธีการศึกษา ระยะเวลาของการศึกษา การวัดและประเมินผล ซึ่งเป็นเงื่อนไขสำคัญของการสำเร็จการศึกษา โดยเนื้อหาและหลักสูตรจะต้องมีความเหมาะสมสอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของคนแต่ละกลุ่ม

รูปที่ 2 การกวดวิชาภาษาไทยโดยไม่คิดค่าใช้จ่าย ณ โรงแรมเวียงลคอร ปี 2551
โดย บ้านพิบูล
ที่มา Facebook ส่วนตัวของ ศิวพล ชมภูพันธ์

ในความควบคุมของกระทรวงศึกษาธิการ

Au8ium

โรงเรียนกวดวิชา ออริยม ลำปาง

Physics & Mathematics

สอนวิชา คณิตศาสตร์ และฟิสิกส์ ม.4 - ม.6
เนื้อหาแน่น กระชับ เข้าใจง่าย
เรียนสบายๆ เป็นกันเอง
สื่อการสอนทันสมัยใช้ iPad และ Projector
เน้นโจทย์ทุกระดับตั้งแต่ง่ายไปจนถึงขั้นสอบเข้ามหาวิทยาลัย!

ค่าเรียน 2500 บาท ต่อวิชา
พิเศษสำหรับน้องๆชั้น ม.6 เรียนสองวิชาขึ้นไป
ลดราคาเหลือวิชาละ 2000 บาทเท่านั้น!

$2a+b=x$
 $2a+3=14 \Rightarrow 2a=11 \Rightarrow a=5.5$

**สอนสด
ทุกชั้นเรียน!
รับสมัครแล้ววันนี้**

สถาบันที่โรงเรียนกวดวิชาออริยม
เบื้องต้นได้รับ อาคารเดียวกันกับร้านละมุนชาภาพ

ติดต่อ [Redacted]

SOS

INTENSIVE

CONTACT: [Redacted]

คอร์ส SOS ตัวเร่งรัด 2556 (11 มี.ค.56)
ชั้น ป.6 ชั้น ม.1 และ ชั้น ม.3 ชั้น ม.4

ด้วยทีมติวเตอร์มืออาชีพและอาจารย์จาก
โรงเรียนชื่อดัง
การันตีด้วยสถิติการสอนเข้าโรงเรียนชื่อดัง
ทั่วประเทศกว่า **90%**
สะท้อนด้วยผลการประเมิน
นักเรียนมีพัฒนาการในการเรียนสูงขึ้น
นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการเรียนการสอน

**“เลือกการศึกษาที่มีคุณภาพ
เลือก Choo's Tutorial
School”**

90%

รูปที่ 3 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนกวดวิชา ออริยมลำปาง
ที่มา Facebook โรงเรียนกวดวิชา ออริยมลำปาง

รูปที่ 4 โปสเตอร์ประชาสัมพันธ์ของโรงเรียนชูส์
ที่มา <http://choosclub.blogspot.com/>

ในเชิงประวัติศาสตร์ หากให้ความหมายคำว่า “กวดวิชา” เท่ากับ “การเรียนพิเศษ” ที่จ้างครูมาสอนที่บ้านแล้ว อาจพบหลักฐานได้ตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 4 ที่มีการจ้างนางแอนนา เลียวโนเวนส์ เข้ามาสอนหนังสือถวายพระราชโอรสและพระราชธิดาในพระบรมมหาราชวังแล้วก็เป็นได้ ส่วนการกวดวิชาในสังคมไทยนั้นเริ่มตั้งเป็นอย่างเป็นกิจจะลักษณะปรากฏมาตั้งแต่สมัยรัชกาลที่ 6 โดยเรียกว่า “โรงเรียนกลางคืน” เพราะมักเรียนกันในเวลาหนึ่งทุ่มจนถึงสามทุ่ม ส่วนใหญ่เปิดสอนภาษาอังกฤษ ทั้งนี้เพื่อเตรียมความพร้อมให้กับนักเรียนที่ต้องการสอบชิงทุนเล่าเรียนหลวง (King Scholarship) อีกหลักฐานที่ปรากฏชัดว่าโรงเรียนกวดวิชาเกิดขึ้นอย่างเป็นทางการก็คือ การตรากฎหมาย “พระราชบัญญัติโรงเรียนราษฎร์ พ.ศ. 2497” ระบุให้โรงเรียนกวดวิชาเป็นโรงเรียนที่เอกชนจัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกวดวิชาบางวิชาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (สุวรรณาเปรมโสตร์, อินเทอร์เน็ต, 2551) แต่การกวดวิชาในระยะแรกนั้นพบเห็นได้ในเขตกรุงเทพมหานครเป็นส่วนใหญ่ เนื่องจากเป็นที่ตั้งของมหาวิทยาลัย อันได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ รวมทั้งโรงเรียนมัธยมขนาดใหญ่ เช่น โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย และสถานศึกษาเอกชนที่เก่าแก่และมีชื่อเสียง เช่น โรงเรียนกรุงเทพคริสเตียนวิทยาลัย โรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก โรงเรียนอานวยศิลป์ เป็นต้นซึ่งการกวดวิชาในยุคนั้นก็กันไปเพื่อสอบเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ซึ่งแต่ละมหาวิทยาลัยจะจัดสอบเอง

การเปลี่ยนแปลงระบบการสอบเข้ามหาวิทยาลัยในประเทศไทยส่งผลต่อการขยายตัวของระบบโรงเรียนกวดวิชาเช่นเดียวกัน หากพิจารณาความเป็นมาของการสอบเข้ามหาวิทยาลัยหรือการสอบเอ็นทรานส์ (Entrance) นั้น มีจุดเริ่มต้นอย่างเป็นทางการในปี พ.ศ.2504 โดยมีสถานศึกษาแห่งชาติเป็นผู้ดำเนินการ มีมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์และมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ เข้าร่วมระบบสอบกลางเป็นครั้งแรก ต่อมาปี พ.ศ.2505 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้เข้าร่วมระบบนี้ด้วย และขยายการรับมหาวิทยาลัยอื่นๆ เข้าร่วมระบบการสอบกลางต่อมาเรื่อยๆจนในปี พ.ศ.2516 สถานศึกษาก็โอนย้ายภาระงานไปยังทบวงมหาวิทยาลัย และผู้ที่เข้าร่วมสอบสามารถเลือกได้ 6 อันดับ ต่อมาลดเหลือเพียง 4 อันดับ ระบบการคัดเลือกเช่นนี้ใช้เรื่อยมาจนกระทั่งปี พ.ศ.2542

การขยายตัวของมหาวิทยาลัยของไทยหลังทศวรรษ 2510 ส่งผลต่อความต้องการ การศึกษาต่อในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งนี้เพื่อยกระดับฐานะทางสังคมตามค่านิยมของสังคมไทย เรื่อง “ใบปริญญา” และ “เจ้าคนนายคน” ส่งผลให้การเตรียมตัวสอบเข้ามหาวิทยาลัยเป็นไปด้วย ความจริงจังและเข้มข้น เพื่อสอบเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยที่ตนเองต้องการ ถึงแม้ว่าในช่วงเวลา ดังกล่าวเริ่มมีการจัดตั้งมหาวิทยาลัยในส่วนภูมิภาคขึ้นบ้างแล้ว เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยขอนแก่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตต่างๆของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในส่วนภูมิภาค เช่น วิทยาเขตบางแสน จังหวัดชลบุรี วิทยาเขตพิษณุโลก รวมทั้งวิทยาลัย ครูที่เพิ่มจำนวนมากขึ้น ทว่าจุดมุ่งหมายของนักเรียนส่วนใหญ่ในสมัยนั้นคือการสอบเข้าเรียนต่อ มหาวิทยาลัยในกรุงเทพมหานครเป็นสำคัญถึงแม้ว่าจำนวนมหาวิทยาลัยของไทยจะเพิ่ม ขึ้นตามการขยายตัวของการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจและสังคมของไทยก็ตามแต่ก็ ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการของจำนวนผู้ที่เข้าเรียนที่เพิ่มขึ้นด้วยเช่นกัน

ปี พ.ศ.2542 ระบบการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษา ได้เกิดการ เปลี่ยนแปลงครั้งใหญ่ โดยมีสาระสำคัญคือ ให้นำผลการเรียนเฉลี่ยระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย มาร่วมพิจารณากับผลคะแนนสอบทั้งวิชาหลักและวิชาเฉพาะ โดยมีน้ำหนักการพิจารณาคือให้นำ ผลการเรียนในโรงเรียนมีสัดส่วนร้อยละ 10 และผลการสอบมีสัดส่วนร้อยละ 90 โดยจัดสอบปีละ 2 ครั้งคือในเดือนตุลาคมและมกราคม นอกจากนั้นยังสามารถเก็บคะแนนผลสอบไว้ใช้ได้ 2 ปี และเลือกผลคะแนนที่ดีที่สุดมาใช้ในการยื่นเข้าเรียนต่อได้ด้วย ซึ่งแตกต่างจากระบบเดิมที่จัดสอบ เพียงครั้งเดียว เมื่อสอบเสร็จแล้ว นักเรียนไม่มีโอกาสได้ทราบคะแนนของตน รู้เพียงผลว่าตนสอบ ได้คณะหรือมหาวิทยาลัยใด นอกจากนั้น ยังพบว่า จากเดิมวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา ที่เน้น ให้ผู้เรียนที่ต้องการศึกษาต่อสายศิลปศาสตร์ สังคมศาสตร์ ได้ใช้เป็นคะแนนหลัก ได้ถูกพิจารณา ให้ผู้เรียนที่เรียนทั้งสายวิทยาศาสตร์และสายภาษาได้ใช้ข้อสอบร่วมกัน จากประเด็นนี้เองทำให้ การกวดวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา ขยายตัวขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ

ตั้งแต่ปี พ.ศ.2549 เป็นต้นมาการคัดเลือกบุคคลเข้าเรียนต่อระดับอุดมศึกษาได้เปลี่ยนแปลงเป็น 2 ระยะ กล่าวคือ ระยะที่หนึ่งระหว่างปีการศึกษา 2549-2552 และระยะที่สอง ตั้งแต่ปีการศึกษา 2553 จนถึงปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวเกิดขึ้นเนื่องจากการสอบรูปแบบเดิมที่ให้สอบ 2 ครั้งซึ่งสร้างความเครียดให้กับนักเรียนและโรงเรียนเองก็สอนเนื้อหาไม่ทันกับการสอบ รวมทั้งปัญหาข้อสอบรั่วในปี พ.ศ.2548 ส่งผลให้ในปี 2549 ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทย (ทปอ.) ร่วมกับ สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา ได้การเปลี่ยนแปลงรูปแบบการสอบเป็นระบบแอดมิชชันส์ (Admission) โดยใช้คะแนนจากการเรียนในโรงเรียนมากขึ้น รวมกับคะแนนของข้อสอบระบบกลางที่แบ่งเป็น การสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน หรือ ข้อสอบ (O-net: Ordinary-National Educational Test) และการทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นสูงหรือ เอเน็ต (A-Net: Advanced National Educational Test)² รูปแบบการสอบนี้ใช้เพื่อลดความเครียดให้กับนักเรียนและต้องการให้นักเรียนใช้เวลากับการเรียนในโรงเรียนมากยิ่งขึ้น แต่ก็ยังได้รับเสียงวิจารณ์ว่าแก้ปัญหาไม่ตรงจุด รวมทั้งการนำผลการเรียนของโรงเรียนมาพิจารณาด้วยนั้นไม่มีความยุติธรรม เนื่องจากมาตรฐานการให้คะแนนและลำดับชั้น (grade) ของแต่ละโรงเรียนมีความแตกต่างกัน ปี พ.ศ.2553 ที่ประชุมอธิการบดีแห่งประเทศไทยจึงพิจารณาปรับปรุงแก้ไขโดยการนำผลการเรียนเฉลี่ย (GPAX) ผลการสอบทางการศึกษาแห่งชาติขั้นพื้นฐาน (O-Net) และเพิ่มการนำผลทดสอบความถนัดทั่วไป (GAT : General Attitude Test) และผลการสอบความถนัดทางวิชาชีพและบริการ (PAT)³ โดยตัดระบบการสอบเอนีตออกไป ส่งผลให้หลายคณะในหลายมหาวิทยาลัยไม่มั่นใจกับรูปแบบการสอบเช่นนี้ นำไปสู่การรับสมัครบุคคลที่มีความประสงค์เข้าเรียนต่อในคณะนั้นโดยเฉพาะ หรือ การสอบรับตรง ในหลายมหาวิทยาลัยที่ทางคณะต้นสังกัดเป็นผู้จัดสอบเอง ดังจะเห็นได้จากยอดสมัครของผู้เข้าสอบในการสอบตรงครั้งสำคัญ เช่น การจัดสอบ smart-1 ของคณะพาณิชยศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โครงการรับตรงของมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ โครงการรับตรงมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ และอื่นๆ

จากความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นบ่อยครั้งและสร้างความไม่มั่นใจต่อระบบการศึกษาในสถานะการแข่งขันที่เข้มข้นขึ้นเรื่อยๆ ทำให้ผู้ปกครองและนักเรียนขาดความเชื่อมั่นในระบบการสอบและมีความเห็นว่า โรงเรียนกวดวิชาคือทางเลือกหนึ่งที่ต้องสนองความต้องการดังกล่าวได้

² ข้อสอบ O-Net และข้อสอบ A-Net จัดสอบเหมือนกันคือ สอบ 5 กลุ่มสาระวิชา ได้แก่ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ความแตกต่างอยู่ที่ข้อสอบ O-Net เป็นข้อสอบที่ผู้เข้าสอบทุกแผนการเรียนต้องสอบ แต่จะเลือกสอบ A-Net เฉพาะวิชาที่ตนต้องนำไปร่วมพิจารณาในคณะที่เลือก

³ การสอบ PAT คือ ความรู้ที่เป็นพื้นฐานที่จะเรียนต่อในวิชาชีพนั้น ๆ กับศักยภาพที่จะเรียนในวิชาชีพนั้น ๆ ให้ประสบความสำเร็จ มี 7 วิชา คือ PAT 1 ความถนัดทางคณิตศาสตร์ PAT 2 ความถนัดทางวิทยาศาสตร์ PAT 3 ความถนัดทางวิศวกรรมศาสตร์ PAT 4 ความถนัดทางสถาปัตยกรรมศาสตร์ PAT 5 ความถนัดทางวิชาชีพครู PAT 6 ความถนัดทางศิลปกรรมศาสตร์ และ PAT 7 ความถนัดทางภาษาต่างประเทศ

กรุงเทพมหานครเป็นพื้นที่ที่มีโรงเรียนกวดวิชาจำนวนมากที่สุดในประเทศ สามารถแบ่งการกวดวิชาเป็น 3 รูปแบบคือ โรงเรียนกวดวิชารายใหญ่ที่มีสาขาจำนวนมาก โรงเรียนกวดวิชารายย่อย และติวเตอร์รายย่อยที่รับสอนกลุ่มเฉพาะ โรงเรียนกวดวิชารายใหญ่ จะมีที่ตั้งอยู่ในพื้นที่ใจกลางเมืองและเป็นพื้นที่เศรษฐกิจสำคัญเช่น พื้นที่ศูนย์การค้าสยามสแควร์ เขตปทุมวัน เขตพญาไท เขตบางกะปิ หรือฝั่งธนบุรี จะมีการสอนสดในสาขาใหญ่และบันทึกสื่อส่งไปยังสาขาในเครือข่ายของตนทั้งในเขตกรุงเทพมหานครเองและสาขาในต่างจังหวัด

ตารางที่ 1 ตารางแสดงตัวอย่างโรงเรียนกวดวิชารายใหญ่และจำนวนสาขาในประเทศไทย

สถาบันกวดวิชา	วิชาที่เป็นจุดเด่น	จำนวนสาขา (ข้อมูล 2557)
โรงเรียนกวดวิชาวรรณสรณ์ (เคมี อ.อุ๋)	เคมี	28
โรงเรียนกวดวิชาไทยสังคม อาจารย์ปิง (ดาวองซ์)	ภาษาไทยและสังคมศึกษา	31
สถาบันกวดวิชาเดอะเบรน	คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์	28
โรงเรียนกวดวิชาเอ็นคอนเซ็ปส์	ภาษาอังกฤษ ภาษาไทยและสังคมศึกษา	34
โรงเรียนกวดวิชาแอฟฟลายฟิสิกส์	ฟิสิกส์	22
โรงเรียนรัชดาวิทยา (RAC)	ทุกวิชา และมีคอร์สรับรองผลสอบเข้า	49
โรงเรียนกวดวิชานวศึกษา Jia Academy	เน้นคณิตศาสตร์ และเปิดทุกกลุ่ม สาระวิชาร่วมกับติวเตอร์ในกลุ่ม พันธมิตร	39
สถาบันกวดวิชาเดอะติวเตอร์พลัส	ทุกวิชา	27

จากข้อมูลเบื้องต้น แสดงให้เห็นถึงการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาที่เพิ่มจำนวนสาขาเพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนที่ไม่สามารถเรียนรอบสวดกับผู้สอน และจากรายงานการวิจัยของศูนย์วิจัยกสิกรไทยพบว่า ปัจจุบันผู้ประกอบการธุรกิจโรงเรียนกวดวิชาได้มีการรวมตัวกันเป็นคลัสเตอร์ (Cluster) แบบครบวงจรทุกรายวิชาหรือ One-Stop Service ขยายสาขาทั้ง ในกรุงเทพฯ และไปยังต่างจังหวัด มีสิ่งอำนวยความสะดวก เช่น อาคารหอพักเพื่อรองรับนักเรียนที่มาจากจังหวัดใกล้เคียง ศูนย์อาหาร เป็นต้น อีกทั้งปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับระบบ Admissions หรือรูปแบบการสอบตรงทุกระบบ รวมถึงนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อเพิ่มแรงดึงดูดกลุ่มลูกค้าและเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันระหว่างกลุ่มธุรกิจกวดวิชาด้วยกันเอง

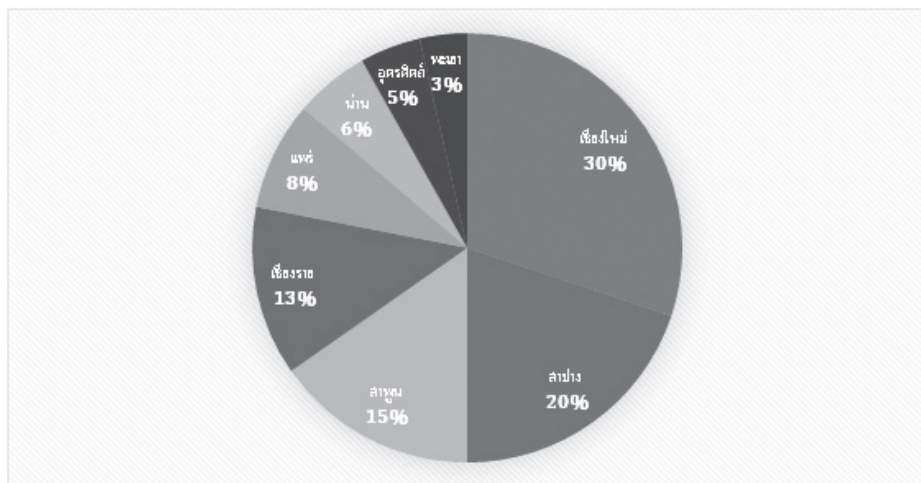
ธุรกิจกวดวิชาครอบคลุมถึงการเรียนกวดวิชาทั้งในรูปแบบโรงเรียนกวดวิชาและติวเตอร์อิสระที่สอนแบบตัวต่อตัวหรือสอนเป็นกลุ่ม โดยคำนึงการเรียนเสริมความรู้ในบางรายวิชาของนักเรียนไทยทั้งในกลุ่มที่เรียนอ่อนและเรียนเพื่อเสริมสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลให้ธุรกิจกวดวิชาเติบโตอย่างต่อเนื่อง ดังจะเห็นได้จากการขยายสาขาของโรงเรียนกวดวิชาในพื้นที่จังหวัดต่างๆ ทั้งในกรุงเทพฯ และจังหวัดขนาดใหญ่ เช่น ชลบุรี ขอนแก่น สงขลา เชียงใหม่ นครราชสีมา พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น ปัจจุบันโรงเรียนกวดวิชานับรวมตัวเป็นคลัสเตอร์ ขยายสาขา ปรับหลักสูตร และใช้เทคโนโลยี ในส่วนโรงเรียนกวดวิชารายย่อยซึ่งไม่มีสาขา แต่ตั้งอยู่ในพื้นที่เศรษฐกิจได้ ก็จะเน้นการโฆษณาประชาสัมพันธ์ จุดเด่นของติวเตอร์ อาคารสถานที่ รวมทั้งคอร์สเรียนที่เน้นกลุ่มย่อย สอนสด หรือการสอนเพื่อวัตถุประสงค์การสอบตรงโดยเฉพาะ เช่น การติวสอบตรงนิติศาสตร์และรัฐศาสตร์ การสอนความถนัดทางศิลปกรรม ความถนัดทางสถาปัตยกรรม เป็นต้น โดยรวมแล้วการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานครนั้น มิได้บ่งบอกถึงการขยายตัวของการให้ความสำคัญกับระบบการสอบเข้าเท่านั้น แต่ยังบ่งบอกถึงการขยายตัวของ “ธุรกิจ” ที่เกิดการแข่งขันกันอย่างมหาศาล และแต่ละโรงเรียนก็ใช้กลยุทธ์ในการดึงดูดผู้เรียนที่ต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นอาคารสถานที่ บุคลิกภาพผู้สอนที่ต้องการสอนแบบสนุก เป็นกันเองกับผู้เรียน หรือที่เรียกว่า Edutainment ได้ เพื่อสร้างความแตกต่างระหว่างการเรียนในห้องเรียนกับโรงเรียนกวดวิชาให้มากที่สุดส่วนนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายหลักในการเรียนกวดวิชา ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งมีความต้องการเรียนกวดวิชาเสริมสร้างความรู้เพื่อใช้ในการสอบวัดผลการเรียนในโรงเรียนและสอบแข่งขันเข้าศึกษาต่อในระดับมหาวิทยาลัย โดยฐานนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากข้อมูลของสำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการที่ระบุว่า ปี 2555 มีจำนวนนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในกลุ่มโรงเรียนประเภทสามัญศึกษาทั้งของรัฐบาลและเอกชนรวม 1,412,570 คน แบ่งเป็นในกรุงเทพฯ 163,743 คน และในภูมิภาค 1,248,827 คน เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องจากปี 2550 ที่มีจำนวนรวม 1,166,942 คน

3. โรงเรียนกวดวิชาและสังคมการศึกษาจังหวัดลำปาง

การเปลี่ยนระบบการศึกษาในระบบและการเปลี่ยนแปลงระบบการสอบที่เกิดขึ้นส่งผลต่อการกวดวิชาในจังหวัดลำปางเช่นเดียวกัน หากพิจารณาศักยภาพของจังหวัดลำปาง ถือว่าเป็นจังหวัดขนาดใหญ่ที่มีประชากรวัยนักเรียนอยู่เป็นจำนวนมาก มีโรงเรียนทั้งระดับประถมศึกษาและ มัธยมศึกษาขนาดใหญ่ทั้งในสังกัดกระทรวงศึกษาและสถานศึกษาเอกชนอยู่เป็นจำนวนมาก⁴ รวมทั้งตั้งใกล้สถาบันอุดมศึกษาในเขตภาคเหนือที่มีชื่อเสียงหลายแห่ง เช่น มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ศูนย์ลำปาง มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มหาวิทยาลัยพะเยา มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง เป็นต้น อีกทั้งเด็กนักเรียนส่วนใหญ่นิยมการกวดวิชา จึงส่งผลต่อการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดลำปาง โดยส่วนใหญ่แล้วจะตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง ซึ่งทางกระทรวงศึกษาธิการได้อนุมัติให้ดำเนินการจัดตั้งอย่างถูกต้องตามกฎหมายมาตั้งแต่ พ.ศ.2536 และเปิดดำเนินการต่อเนื่องจนกระทั่งในปี พ.ศ.2557 จังหวัดลำปางมีโรงเรียนกวดวิชาที่จดทะเบียนขอรับใบอนุญาตอย่างเป็นทางการในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาที่ 1 หรืออำเภอเมืองจำนวนทั้งสิ้น 36 แห่ง ซึ่งถือว่าจำนวนโรงเรียนกวดวิชามากเป็นอันดับสองในเขตภาคเหนือ ตอนบนรองจากจังหวัดเชียงใหม่ ดังจะเห็นได้จากแผนภาพที่ 1 ซึ่งมีสัดส่วนเป็นร้อยละ 20 ของโรงเรียนกวดวิชาในเขตภาคเหนือตอนบน โดยเปิดสอนตั้งแต่ระดับชั้นประถมศึกษาจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ซึ่งแบ่งออกเป็น โรงเรียนกวดวิชาที่มีผู้ขอรับใบอนุญาตเป็นคนท้องถิ่นและโรงเรียนกวดวิชาที่เปิดขยายสาขามาจากส่วนกลาง

⁴ โรงเรียนขนาดใหญ่ในจังหวัดในที่นี้หมายถึง โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัย โรงเรียนลำปางกัลยาณี โรงเรียนเตรียมอุดมพัฒนาการเขลางค์นคร โรงเรียนอัสสัมชัญลำปาง โรงเรียนอรุโณทัย โรงเรียนมัธยมวิทยา โรงเรียนประชาวิทย ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีการเรียนการสอนระดับมัธยมศึกษา

แผนภาพที่ 1 แสดงการเปรียบเทียบจำนวนโรงเรียนกวดวิชาในเขตจังหวัดภาคเหนือตอนบน
ที่มา ปรับปรุงจาก <http://thaipublica.org/2013/03/tutorial-critical-study-of-thailand/>

หากพิจารณาความเป็นมาของการตั้งโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดลำปางนั้น ไม่ปรากฏหลักฐานอย่างเด่นชัดว่าเริ่มมีมาตั้งแต่เมื่อใด จากการสัมภาษณ์กลุ่มบุคคลต่างๆ พบว่าการกวดวิชาในจังหวัดลำปางมีรูปแบบที่ไม่เป็นทางการมาอย่างน้อย 50 ปี กล่าวคือเป็นการเรียนนอกเวลา เรียนที่เกิดจากการตกลงกันระหว่างครูและนักเรียนที่ผลการเรียนไม่ดีหรือสอนเสริมให้กับนักเรียนที่สนใจสถานที่เรียนก็คือบ้านพักของครูหรือเรียนในโรงเรียนหลังเลิกเรียนส่วนจำนวนนักเรียนก็เป็นกลุ่มย่อยไม่เกิน 4-5 คน แต่จะเรียนเพื่อเตรียมตัวสอบแข่งขันอย่างจริงจังนั้นยังไม่ปรากฏอย่างเด่นชัด

ผู้เขียนได้แบ่งพัฒนาการและรูปแบบของการเปิดโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดลำปาง ออกได้เป็น 3 ระยะด้วยกัน คือ ระยะที่ 1 การเปิดโรงเรียนกวดวิชาในรูปแบบที่ข้าราชการประจำในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่ในจังหวัดเป็นผู้ดำเนินการโดยเป็นรูปแบบทั้งที่เปิดอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ ระยะที่ 2 คือการเปิดโรงเรียนกวดวิชาที่มีผู้ประกอบการเป็น “ตัวเตอร์” โดยไม่มีสถานศึกษาสังกัด และระยะที่สามคือ การมาถึงของโรงเรียนกวดวิชาจากส่วนกลางที่ใช้สื่อการสอนโดยที่ไม่มีผู้สอนสด

จากการสัมภาษณ์อาจารย์นิโรบล วราสุทธิ์ อดีตข้าราชการครูหมวดภาษาต่างประเทศ โรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยและเป็นผู้สอนพิเศษให้กับสถาบันต่างๆในลำปางมาตั้งแต่ พ.ศ.2518 ได้ให้ข้อมูลว่า โรงเรียนกวตริษาที่ถือว่าเป็นกิจจะลักษณะนั้น อาจพิจารณาได้จากการรวมตัวกัน จัดตั้งโรงเรียนกวตริษา เมื่อปี พ.ศ.2517 ที่มีอาจารย์ประเสริฐ เสียงดี ข้าราชการครูจากโรงเรียน บุญวาทย์วิทยาลัยเป็นแกนนำ โดยขอเช่าสถานที่คือ โรงเรียนเทศบาล 3 (บุญทวงศ์อนุกุล) เพื่อใช้ สอนเสริมให้กับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและตอนปลาย และต่อมาเนื่องด้วยจำนวน นักเรียนที่มากขึ้น จึงได้ย้ายสถานที่ไปยังโรงเรียนเทศบาล 4 (บ้านเชียงราย) กลุ่มอาจารย์ก็คือ ข้าราชการครูจากโรงเรียนบุญวาทย์วิทยาลัยและโรงเรียนลำปางกัลยาณี กลุ่มนักเรียนที่เรียน ส่วนใหญ่คือ นักเรียนจากโรงเรียนสองแห่งข้างต้น (นิโรบล วราสุทธิ์, สัมภาษณ์, 2557)

การเปิดโรงเรียนกวตริษาในระยะนี้ จะดำเนินการโดยข้าราชการครูในระบบเป็นสำคัญ โดยอาจจะรวมกลุ่มกัน หรือเปิดสอนเพียงคนเดียวก็ได้ ดังจะเห็นได้ว่า ช่วง พ.ศ.2520 เป็นต้นมา การกวตริษาก็ขยายตัวมากขึ้น โดยพื้นที่ที่ใช้ทำการเรียนการสอนนั้น จะเป็นบ้านของผู้สอน หรือ อาจจะเช่าสถานที่ในบริเวณใกล้เคียงกับสถานศึกษา เช่น ถนนศรีชุม ถนนทิพรพรรณ หรือถนน สนามบิน เนื่องจากมีความสะดวกต่อการเดินทางทั้งผู้สอนและผู้เรียนเองตัวอย่างการการกวตริษา โดยคณะครูที่เปิดร่วมกัน ได้แก่กลุ่มกวตริษาโดยทีมของ อ.โสภาส ชัยสงคราม กลุ่มกวตริษาทีม อ.คณิง แก้วไย และ อ.ประภาพรณ แก้วไย กวตริษาส่งเสริมวิชาการติวรอบ โดย อ.สุภาชิต แก้ววิมล (ถือเป็นกวตริษาแรกๆที่จัดตั้งอย่างเป็นทางการ) สถาบันกวตริษาแอลพี เซนเตอร์ โดย อ.ประเสริฐ เสียงดี โรงเรียนกวตริษาเอกวิทย์ โดย อ.เพชรและอ.ประมุข เจริญจิตร เป็นต้น ในส่วนของการเปิดดำเนินการเองโดยผู้สอนอาจจะเปิดเองหรือนักเรียนเป็นผู้ร้องขอให้เปิดแบ่งตาม กลุ่มวิชา ได้แก่ วิชาคณิตศาสตร์ได้แก่ อ.นงเยาว์ กันหะสิริ อ.กสินร ถาคำ อ.ประเสริฐ อะกะเรื่อน อ.นิทรา จิตราพิทักษ์กุล อ.จิราพรรณ สุวรรณธานี กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ มีการเปิด จำนวนมาก ขึ้นอยู่กับการเรียนเช่น วิทยาศาสตร์ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นซึ่งส่วนใหญ่ อาจารย์ที่ สอนในโรงเรียนจะเปิดสอนให้กับนักเรียนที่ตนสอนอยู่แล้วในห้องเรียน หรือกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เช่น วิชาฟิสิกส์ ได้แก่ อ.สินอารย์ ลำพูนพงค์ อ.เกรียงศักดิ์ ผ่องศิริ วิชาเคมี เคมี เช่น อ.เบญจมาศ พิษยวงศ์ อ.สุพัฒน์ ไสร้จจกิจ อ.รัชนก สุวรรณจักร กลุ่มชีววิทยา และวิทยาศาสตร์กายภาพชีวภาพ กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ เช่น ภาษาอังกฤษ ได้แก่ อ.ยอดยิ่ง นุชนิยม อ.นิโลบล วราสุทธิ์ อ.ศิริณา ร.เอกวัฒน์ อ.สมใจ ยุกตะนันท์ เป็นต้น ซึ่งโดยส่วนใหญ่ แล้วการลงเรียนจะเป็นการติดต่อโดยส่วนตัว กำหนดเวลาเรียนโดยการตกลงระหว่างผู้สอนและ ผู้เรียนเอง ซึ่งมักจะเป็นเวลาหลังเลิกเรียนในวันธรรมดา หรือช่วงวันหยุดเสาร์ และอาทิตย์ ไม่มี การโฆษณาที่เป็นทางการ เป็นเพียงการบอกต่อแบบปากต่อปากจากรุ่นพี่สู่รุ่นน้อง เป็นสำคัญ

นอกจากนั้น ควรบันทึกด้วยว่า ระยะเวลาดังกล่าว โรงเรียนกวดวิชาที่ตั้งอย่างเป็นทางการจะลักษณะ ยังไม่เป็นที่นิยมของนักเรียนในจังหวัด สังเกตได้จาก การตั้งโรงเรียนกวดวิชา AD-ED ที่มีสาขาหลักอยู่ที่จังหวัดเชียงใหม่ ซึ่งมาเปิดสาขาที่จังหวัดลำปาง บริเวณถนนซูเปอร์ไฮเวย์ โดยมี คณาจารย์มาจากสาขาเชียงใหม่ ในราวปี พ.ศ.2535 แต่ก็ปิดตัวลงในเวลาไม่นานนัก จึงสรุปได้ว่า ระยะเวลา นี้ เป็น “ยุคทอง” ของการกวดวิชาโดยครูอาจารย์จากระบบราชการในโรงเรียน ซึ่งเป็นที่นิยมและน่าเชื่อถือของนักเรียนลำปางในยุคนั้นเป็นสำคัญ

โดยสรุปแล้ว เป้าหมายการกวดวิชาในยุคนี้ คือ การเรียนเสริมจากห้องเรียน ปรับพื้นฐาน หรือเรียนเพื่อพัฒนาผลการเรียนเป็นสำคัญ โดยมีวิชาหลัก แต่แทบจะไม่มีผู้สอนกวดวิชาในกลุ่มวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษา คงมีเพียง การเปิดที่รวมกันเป็นกลุ่มในสถาบันเท่านั้นแต่ที่เห็นเด่นชัดและมีผู้เรียนจำนวนมากคือ การกวดวิชาสังคมศึกษาโดย อาจารย์สมมะโน ธิ เชียงใหม่ ส่วนภาษาไทยก็อาจจะเปิดสอนตามบ้านเพียงกลุ่มย่อยเท่านั้น

ระยะที่สอง (พ.ศ.2542-2554)

ในส่วนของการพัฒนาการระยะที่สอง คือตั้งแต่ พ.ศ.2542 – 2554 ผู้เขียนขอเรียกว่า “ยุคทองของติวเตอร์” เนื่องจากเป็นช่วงโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดลำปางเริ่มมีตัวแสดงใหม่ที่ผู้สอนมิได้เป็นบุคคลในระบบราชการ แต่เป็น “ติวเตอร์” หรือ “ครูพี่” ที่พึ่งจบการศึกษาหรือมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ตลอดจนเทคนิคการทำข้อสอบที่ตรงประเด็นให้กับนักเรียนมีความใกล้ชิดด้วยวัยและความเข้าถึงกลุ่มวัยรุ่นจนได้รับการยอมรับเป็นวงกว้างและตั้งโรงเรียนกวดวิชาขึ้นได้

ก่อนหน้าปี พ.ศ.2542 การกวดวิชาด้วยติวเตอร์ไม่ปรากฏอย่างเด่นชัด จากคำบอกเล่าของอาจารย์สมพล สุขพร้อม หรือ พี่มด ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาวิศาลา หรือ Alternate ติวเตอร์ วิชาฟิสิกส์และคณิตศาสตร์ที่มีนักเรียนลงทะเบียนเรียนเป็นจำนวนมากในปัจจุบันได้ให้ข้อมูลว่า เดิมทีตนเริ่มกวดวิชาในจังหวัดเชียงใหม่ตั้งแต่ยังศึกษาอยู่ที่คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ต่อมา ประมาณปี พ.ศ. 2542 มีผู้ใหญ่ที่รู้จักได้ชวนมาสอนเด็กที่ลำปาง เมื่อตนมาถึงนั้นพบว่า มีจำนวนผู้เรียนอยู่เพียงไม่ถึงสิบคน อาจจะเป็นเพราะความไม่นิยมผู้สอนที่มีมิได้เป็นครูบาอาจารย์ในโรงเรียน และยังไม่มีความเชื่อมั่นก็เป็นได้ ต่อมาเมื่อมีการเปิดคอร์สติวเพื่อสอบเข้ามหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีนักเรียนลงทะเบียนเรียนประมาณ 15 คนและประมาณร้อยละ 80 ของผู้เรียนสามารถสอบเข้าได้มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ทำให้ชื่อเสียงของตนเริ่มเป็นที่รู้จักและมีจำนวนนักเรียนมากขึ้นตั้งแต่นั้นเป็นมา (สมพล สุขพร้อม, สัมภาษณ์, 2557) ในส่วนของ

ผู้เรียน เกียรติศักดิ์ วรรณศรี ซึ่งเป็นนักเรียนรุ่นแรกของทีวีเตอร์ที่มดได้ให้ความเห็นว่าตนมีผลการเรียนที่ไม่ดีมากนัก แต่ต้องการจะสอบเข้ามหาวิทยาลัยให้ได้และเห็นว่าที่เรียนที่เปิดสอนโดยครูในโรงเรียนส่วนใหญ่มีคนเรียนมาก และตนต้องการทางเลือกใหม่ๆในการเรียน จึงมาเรียนตามเพื่อน พอมาเรียนก็พบว่าเทคนิคที่นี้ เข้าใจง่าย นำไปใช้ทำข้อสอบได้จริง และทำให้ตนสอบติดมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (เกียรติศักดิ์ วรรณศรี,สัมภาษณ์, 2557)

การขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาประเภททีวีเตอร์ในจังหวัดลำปางเริ่มปรากฏอย่างเด่นชัดอีกครั้งในช่วงปี พ.ศ. 2546 เป็นต้นมา ดังจะเห็นได้จากการเปิดสอนกวดวิชาคณิตศาสตร์โดย “พินุก” บัณฑิตจากคณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ซึ่งสอนเป็นกลุ่มย่อย การเปิดสอนกวดวิชาทีวีไทย-สังคม โดย “ครูพีบอล” (ผู้เขียน) ซึ่งพึ่งสำเร็จการศึกษาจากคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ก่อนที่จะขยับขยายจัดตั้งเป็นโรงเรียนกวดวิชาบ้านพีบอล และขยายวิชาอื่นๆในเวลาต่อมา จาก จากประสบการณ์การทำงานในด้านนี้พบว่า การกวดวิชาในลำปางระยะที่สองนี้ ถือเป็นการตื่นตัวอันเป็นผลมากจากการ “ยุคนูม” ของกวดวิชาในกรุงเทพฯ ที่มีการปรับรูปแบบให้ดูทันสมัย มีเอกสารการสอนที่เป็นรูปเล่ม พิมพ์สวยงาม ซึ่งแต่เดิมการกวดวิชาส่วนใหญ่ในลำปางจะไม่มีเอกสารประกอบการสอน เน้นให้ผู้เรียนจดตามที่ครูบอก หรือจะมีแจกก็เป็นเพียงเอกสารไม่กี่แผ่นต่อสัปดาห์ อีกทั้งรูปแบบการสอนที่ทำให้ผู้เรียนสนุกสนาน ผ่อนคลาย เป็นกันเองกับนักเรียน พร้อมได้รับความรู้ด้วยเทคนิคต่างๆ ที่ทำให้เด็กเข้าใจ และสามารถทำข้อสอบได้ ส่งผลให้เป็นแรงบันดาลใจในการสอนและนำมาปรับกับรูปแบบในสังคมจังหวัดลำปางซึ่งไม่เคยปรากฏมาก่อน นอกจากนั้นยังมีการกวดวิชาภาษาฝรั่งเศส โดยที่มีการตั้งกวดวิชาออริยม (Aurium) โดยกลุ่มบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เป็นต้น

รูปแบบการนำเสนอของโรงเรียนกวดวิชายุคทีวีเตอร์นี้มีความแตกต่างจากยุคข้าราชการครูเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จากป้ายโฆษณาประชาสัมพันธ์แผ่นพับที่แจกหน้าโรงเรียนการตลาดที่บางรายขยายเข้าถึงสื่อท้องถิ่นทั้งหนังสือพิมพ์และวิทยุ การเน้นทีวีเตอร์ที่จบจากมหาวิทยาลัยชั้นนำ มีประสบการณ์การสอนในหลายพื้นที่มีภาพลักษณ์ดูสดใส ทันสมัย แปลกตาในอีกด้านหนึ่งค่าเรียนที่อาจ จะสูงกว่าโรงเรียนกวดวิชาโดยครูข้าราชการ แต่ก็สามารถตอบโต้ภัยกับสังคมของเด็กนักเรียนใน ลำปางที่เปลี่ยนแปลงตามสมัยโดยภาพรวมตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 จนถึงปี 2554 โรงเรียนกวดวิชาประเภททีวีเตอร์ในท้องถิ่นเอง ได้เพิ่มจำนวนขึ้นอย่างมาก ทั้งในรูปแบบของการขอรับใบอนุญาตอย่างเป็นทางการและไม่เป็นทางการ นางจันทิศา ทนาบุตร ประธานชมรมสถานศึกษาเอกชนนอกระบบจังหวัด ได้ให้ข้อมูลถึงการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดลำปางว่า ในอดีต โรงเรียนกวดวิชาส่วนใหญ่แล้วจะเปิดแบบไม่เป็นทางการ หรือเปิดสอนกันเอง พึ่งมีการขอลงทะเบียนให้ถูกต้องตามกฎหมายอย่างจริงจังเป็นจำนวนมากคือช่วงปี พ.ศ.2553 – 2554

เนื่องจากนโยบายของรัฐบาลที่ต้องการให้โรงเรียนกวดวิชามีการจัดระบบการดูแลนักเรียนและระบบรักษาความปลอดภัยที่ถูกต้องและไม่ต้องการให้โรงเรียนกวดวิชาแสวงหากำไรจากนักเรียนเกินควร หรือที่เรียกว่า โรงเรียนกวดวิชาเถื่อน”(จันทร์ทิศา ทนบุญตร, สัมภาษณ์, 2557)

ระยะที่สาม (พ.ศ.2554-ปัจจุบัน)

ส่วนการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาในระยะที่สามนี้ ผู้เขียนเรียกว่า “การมาถึงของโรงเรียนกวดวิชารายใหญ่จากกรุงเทพฯ” หรือที่หลายคนมักเรียกว่า “ระบบวีดีโอ” จากการสอบถามนักศึกษาระดับมหาวิทยาลัยกลุ่มที่เคยศึกษาในลำปางให้ความเห็นว่า

“ในช่วงปิดเทอมภาคฤดูร้อน เด็กลำปางจะลงทะเบียนกวดวิชาที่เชียงใหม่เป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่จะเรียนกวดวิชาระบบวีดีโอกับติวเตอร์ชื่อดัง เพราะเสริมความมั่นใจ และขณะเดียวกันถือเป็นช่วงชีวิตอิสระที่ได้อยู่กับเพื่อนๆ ด้วยเหตุผลนี้อาจทำให้ทีมงานของกวดวิชามองว่าเด็กลำปางมาเรียนเยอะ ก็น่าจะมาเปิดสาขาที่ลำปางคงจะดี”

(กลุ่มนักศึกษาระดับอุดมศึกษาซึ่งเคยศึกษาในจังหวัดลำปาง, สัมภาษณ์, 2557)

จากข้อมูลข้างต้นน่าจะเป็นอีกปัจจัยหนึ่งของการขยายสาขาของโรงเรียนกวดวิชารายใหญ่ในลำปาง อีกทั้งการคาดการณ์ของศูนย์วิจัยกสิกรไทยก็สอดคล้องกับความเห็นข้างต้นโดยมองมองว่า “โอกาสเติบโตของธุรกิจกวดวิชาในตลาดหัวเมืองใหญ่ค่อนข้างกระจุกตัวและอิ่มตัวแล้วรวมถึงหัวเมืองใหญ่ในต่างจังหวัดด้วยแต่ในจังหวัดรอบๆยังมีโอกาสเติบโตสูงจากจุดเด่นที่ทำให้เด็กไม่ต้องเดินทางไกล” (ผู้จัดการออนไลน์, อินเทอร์เน็ต, 2556)

ด้วยจังหวัดลำปางเองก็มีฐานะ “จังหวัดรอง” ที่สามารถรองรับการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาทั้งระบบคลัสเตอร์และเฟรนไชส์ที่อาจจะอิ่มตัวในหัวเมืองใหญ่อย่างเช่นจังหวัดเชียงใหม่ก็เป็นได้ ดังนั้นการมาถึงของโรงเรียนกวดวิชาจากส่วนกลางก็เริ่มปรากฏเด่นชัดมาตั้งแต่กลางปี พ.ศ.2552 โดยมีโรงเรียนกวดวิชาเดอะเบรน มาเปิดดำเนินการด้วยระบบสื่อการสอนบริเวณถนนพหลโยธิน จากนั้นกลางปี พ.ศ.2554

โรงเรียนกวดวิชาแบบคลัสเตอร์ก็เริ่มขยายมาอีกหนึ่งกลุ่มคือ กลุ่มโรงเรียนกวดวิชาเคมี อาจารย์อู๋ กวดวิชาไทยสังคม อาจารย์ปิง กวดวิชาเอ็นคอนเซ็ปส์ กวดวิชาแอฟฟลายฟิสิกส์ และ กวดวิชาไบโอปิม มาตั้งในอาคารในละแวกใกล้เคียง โดยการจดทะเบียนรับใบอนุญาตขอจัดตั้งนั้น เป็นทั้งคนท้องถิ่นและคนจากโรงเรียนกวดวิชาต้นสังกัด ต่อมาในปี พ.ศ. 2556 กลุ่มคลัสเตอร์ที่มี กวดวิชาของเจี๊ย อคาเดมี ก็มาเปิดบริเวณถนนฉัตรไชย หน้าโรงเรียนอัสสัมชัญลำปางและโรงเรียน กวดวิชาติวเตอร์พลัส บริเวณหน้าโรงเรียนลำปางกัลยาณี ก็เป็นกวดวิชาที่ขยายสาขามาที่ลำปาง เช่นกัน ในขณะเดียวกัน ก็มีการขยายสาขาโรงเรียนกวดวิชาระดับภูมิภาคจากเชียงใหม่ ที่ชื่อ โรงเรียนกวดวิชาโลเซียม มาตั้งด้วยโดยใช้สื่อการสอนที่บันทึกจากสาขาศึกษาต้นสังกัดเช่นเดียวกัน ดังนั้นยุคนี้ความหลากหลายของโรงเรียนกวดวิชาจึงเพิ่มขึ้น อีกทั้งการขยายตัวของระบบกวดวิชา แบบคลัสเตอร์ในจังหวัดลำปางนี้ ยังสามารถรองรับนักเรียนที่มาจากจังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน ซึ่งแต่เดิม หากต้องการเรียนกับโรงเรียนกวดวิชาในรูปแบบนี้ต้องเข้าไปเรียนที่จังหวัดเชียงใหม่เท่านั้น ทำให้ลดระยะเวลาเดินทางและค่าใช้จ่ายบางประการลงได้

โรงเรียนกวดวิชาที่มาจากส่วนกลางนั้นมีจุดเด่นอยู่ที่ความมีชื่อเสียงระดับประเทศของ ติวเตอร์ อาคารสถานที่ที่ทันสมัย สื่อการสอนที่ใช้เทคโนโลยีเข้ามาช่วยสร้างบรรยากาศการเรียน คอร์สเรียนที่หลากหลาย และนักเรียนสามารถลงเวลาเรียนได้สะดวก หากไม่สามารถเข้าเรียนใน เวลาดังกล่าวได้ก็สามารถนำสื่อการสอนที่เปิดไปแล้วมาดูเพื่อทบทวนด้วยตนเองได้อีกหรือที่เรียกว่า ระบบการเรียนแบบ self จากจุดเด่นตรงนี้เองทำให้โรงเรียนกวดวิชาท้องถิ่นที่เติบโตมาในยุคที่สอง บางแห่งเริ่มปรับตัวด้วยการเปิดคอร์สเรียนที่หลากหลายและประชาสัมพันธ์มากขึ้น รวมทั้งการ จัดทำระบบ self ขึ้นเพื่อแข่งกับโรงเรียนกวดวิชาที่มาจากส่วนกลาง รวมทั้งการให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมต่อการตัดสินใจเลือกแผนการเรียนกวดวิชาที่ตรงกับความต้องการของบุตรหลานของตน เพื่อกระตุ้นและพัฒนาศักยภาพการศึกษาของแต่ละคนให้ตรงจุด(เหมรัมย์ปริธัตถ์ธนิน,สัมภาษณ์, 2557) ปรากฏการณ์นี้ได้เกิดขึ้นแค่ในจังหวัดลำปางแต่ยังพบได้ในการปรับตัวของโรงเรียนกวดวิชา ท้องถิ่นในเขตภาคเหนือทั่วไป โดยเฉพาะในเชียงใหม่ ติวเตอร์บางรายก็มีการอัดสื่อการสอนไว้ และจัดหาคอมพิวเตอร์และทีมงานเพื่อการนี้โดยเฉพาะ รวมทั้งการ ขยายตลาดโดยตั้งทีมเข้าไป สอนเสริมความรู้ในโรงเรียนในวาระพิเศษๆ เช่น การติวสอบโควตา มข หรือ ติวโอเน็ตให้นักเรียน ขึ้น ม.3 หรือ ม.6 ด้วย

การเปลี่ยนแปลงในสังคมการศึกษาของจังหวัดลำปาง ผู้เขียนมองว่า ด้วยระบบการศึกษาในโรงเรียนที่ประสบปัญหาการขาดแคลนผู้สอนทั้งในเชิงปริมาณและคุณภาพ มาตรฐานของสถานการศึกษาแต่ละแห่งมีความแตกต่างกัน รวมทั้งการสอบคัดเลือกบุคคลเข้าศึกษาต่อในระดับต่างๆมีความเข้มข้นมากขึ้น ส่งผลให้นักเรียนในจังหวัดลำปางมีความตื่นตัวต่อการเตรียมความพร้อมและหันมาให้ความสำคัญกับระบบกวดวิชามากขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเรียนเพิ่มเติมจากในโรงเรียน แสวงหาเทคนิคที่สามารถใช้ได้จริงกับระบบการสอบทุกระบบ อีกทั้งการขยายตัวของโรงเรียนกวดวิชาทั้งในระดับท้องถิ่นและจากส่วนกลางยังเป็นเครื่องบ่งชี้ถึงการเติบโตของตลาดผู้บริโภคระดับนักเรียนในจังหวัดได้เป็นอย่างดี นอกจากนั้นยังส่งผลต่อราคาส่งหาทรัพยากรในพื้นที่ที่เปิดโรงเรียนกวดวิชา เช่น ถนนศรีชุม ถนนทิพวรรณ ถนนสนามบิน และพื้นที่ใกล้เคียงให้มีราคาการซื้อขายหรือเช่าที่สูงขึ้น นอกจากนั้นยังพบเห็นธุรกิจที่ตอบสนองผู้บริโภครุ่นนักเรียนอีกเป็นจำนวนมาก เช่น ร้านอาหาร ร้านเบเกอรี่ ร้านกาแฟ ซึ่งตั้งอยู่ในบริเวณใกล้เคียงกับโรงเรียนกวดวิชาได้เพิ่มขึ้นเป็นอย่างมากในช่วงเวลาไม่นานมานี้

จะเห็นได้ว่าการขยายธุรกิจของโรงเรียนกวดวิชาที่มีชื่อเสียงซึ่งเป็นผู้ประกอบการหลักจำนวนไม่กี่รายขยายตัวเข้าไปในจังหวัดที่เป็นหัวเมืองรองอย่างในจังหวัดลำปางนั้นนำมาซึ่งความจำเป็นในการปรับตัวของโรงเรียนกวดวิชาท้องถิ่นซึ่งควรใช้จุดแข็งด้านความเข้าใจถึงความต้องการและข้อจำกัดของนักเรียนท้องถิ่น รวมถึงค่าเรียนต่อหลักสูตรที่อยู่ในระดับไม่สูงมากนักและในขณะเดียวกันก็จำเป็นต้องปรับหลักสูตรและนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้ในการเรียนการสอนควบคู่กันไปตราบดีที่ระบบการศึกษาไทยยังคงให้ความสำคัญกับการสอบ คำตอบที่สำเร็จรูปและรวดเร็วที่สุดสำหรับ “นักเรียนไทย” แนวคิดนี้สอดคล้องกับการให้ข้อมูลของ ธนากร ปรีชาเดชบารมี ดิเรกวิชาคณิตศาสตร์ในจังหวัดลำปาง ผู้เคยเป็นนักเรียนในยุคการเปลี่ยนผ่านของโรงเรียนกวดวิชายุคที่หนึ่งและยุคที่สองอีกทั้งยังเคยทำงานเป็นนักวิชาการของสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี (สสวท.) ให้ความเห็นว่า การกวดวิชาก็ยังถือว่ามีความจำเป็นเนื่องจากระบบการศึกษาในระบบทางการที่พยายามให้ผู้เรียน “เน้นกระบวนการคิดและวิธีการ” แต่ไม่สัมพันธ์กับระบบการคัดเลือกหรือการสอบที่เน้นการกากบาท การกวดวิชาจะยังเป็นตัวเลือกและคำตอบสำหรับเด็กไทยเสมอ (ธนากร ปรีชาเดชบารมี, สัมภาษณ์, 2557) ในอนาคตนั้นคาดว่าโรงเรียนกวดวิชาจะคงมีบทบาทสำคัญต่อระบบการศึกษาไทยแต่อาจจะเปลี่ยนรูปแบบไปตามสมัย แม้ในจังหวัดลำปางเอง

ถึงแม้ผู้เขียนจะแบ่งพัฒนาการของโรงเรียน กวดวิชาแต่ละสมัยว่ามีจุดเด่นอย่างไร แต่จะพบว่า รูปแบบของโรงเรียนกวดวิชาทั้งสามยุคนี้ สามารถดำรงคงอยู่ร่วมกันในสังคมลำปาง ตลอดจนและระบบโรงเรียนกวดวิชาในลำปางจะยังคงเติบโตอย่างต่อเนื่องในฐานะ “ธุรกิจการศึกษา” ที่เติบโตไปพร้อมกับการเติบโตของเมืองลำปางแม้จะมีเสียงวิพากษ์วิจารณ์ทั้งในเชิงสนับสนุนหรือต่อต้านก็ตามที่

ในฐานะที่ผู้เขียนอยู่ในวงการโรงเรียนกวดวิชามาด้วยนั้น ยังคงมองว่าการเรียนในโรงเรียนยังสำคัญและจำเป็นเสมอในฐานะที่เป็น “อาหารหลัก” ที่ให้สารอาหารครบถ้วน ส่วนโรงเรียนกวดวิชาเป็นส่วนเติมเต็มที่เปรียบเสมือน “อาหารเสริม” ที่เติมเต็มความรู้ให้มีความสมบูรณ์และเป็นส่วนหนึ่งในการสร้างความพร้อมให้กับนักเรียน

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ก). **ระเบียบการกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชาพ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์
- _____. (2545ข). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติพ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษากบฉบ พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรุงเทพธุรกิจออนไลน์.(2554). “ปัญหาโรงเรียนกวดวิชา คือปัญหาการศึกษาไทย” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูล วันที่ 1 กันยายน 2557 จาก<http://www.bangkokbiznews.com/home/detail/politics/opinion/editorial>
- กิตติ ลิ้มสกุล. (2553). **ผลกระทบของโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชาต่อระบบการศึกษาในมิติด้าน เศรษฐศาสตร์และด้านการศึกษา**. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา
- ไทยพับลิก้า.(2556) “กวดวิชา” มาตรฐานการศึกษาไทย เรียน “เพื่อสอบ” หรือเรียน “เพื่อรู้” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 25 สิงหาคม 2557 จาก<http://thaipublica.org/2013/03/tutorial-critical-study-of-thailand/>
- ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล (2556, ตุลาคม-มีนาคม 2557). “การศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย” วารสารการบริหารการศึกษามหาวิทยาลัยบูรพา 8 (1), 19-33
- ผู้จัดการออนไลน์(2556) “ธุรกิจกวดวิชาพากันรวย! ยุคแห่งเดือด-รายใหม่เกิดได้จริงหรือ? (ตอนที่ 3)” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 28 สิงหาคม 2557จาก <http://manager.co.th/Lite/ViewNews.aspx?NewsID=9560000119876>

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.(2556) “ตลาดกวดวิชายังคงเติบโต : จับตา ทางเลือกกว้างขึ้นของนักเรียน และ สินค้าตัวเข้ามาหาวิทยาลัย เป็นปัจจัยท้าทาย” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 22 สิงหาคม 2557 จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=31682>

ศูนย์วิจัยกสิกรไทย.(2556) “ธุรกิจการศึกษาเพื่อเสริมความรู้และทักษะเติบโตต่อเนื่อง...คาดปี' 57 แพรนไฮส์กวดวิชาและสอนภาษายังคงมาแรง” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 22 สิงหาคม 2557 จาก <https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=32118>

สุวรรณา เปรมโสธธ์.(2551) “กวดวิชา ปัจจัยที่ห้าของครอบครัวยุคใหม่” [ออนไลน์] เข้าถึงข้อมูลวันที่ 20 สิงหาคม 2557 จาก <http://www.sarakadee.com/2008/11/01/tutor/>

ข้อมูลจากการสัมภาษณ์

เกียรติศักดิ์ วรรณศรี. (16 กันยายน 2557). สัมภาษณ์
 จันทิศา ทนาบุตร. (20 กันยายน 2557). ประธานชมรมสถานศึกษาเอกชนนอกระบบจังหวัดลำปาง.
 สัมภาษณ์
 ธนากร ปรีชาเดชบารมี. (15 กันยายน 2557). สัมภาษณ์
 นิโรบล วราสุทธิ. (1 สิงหาคม 2557). สัมภาษณ์
 สมพล สุขพร้อม. (15 กันยายน 2557). ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา Alternate. สัมภาษณ์
 วิภาพรณ ชมภูพันธ์. (1 สิงหาคม 2557). สัมภาษณ์
 เหมรัตน์ ปรีดาธัญนิน. (20 กันยายน 2557). ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชาออเรียม. สัมภาษณ์

ทุกวิชาสอนโดยคณาจารย์คุณภาพพระดินประเทศ
ดูแลคุณภาพวิชาการและอำนวยความสะดวกเสริมโดย คุณมนตรี ทรไพศาล (อดีตที่ 1 ประเทศไทย)

ถือเล่มนี้มาสมัคร
รับของ
premium
ฟรี!

The TUTOR⁺

www.thetutorplus.com

www.facebook.com/thetutorplus

คอร์สพิเศษ A+ Program รับรองพล เข้ามหาวิทยาลัย
“อนาคตที่ดี...ที่น้องควรลงทุน”

เด็กชิว

เด็กมัน

เด็กชิว

เด็กป่วน

เด็กทูน

กวดวิชาชั้นนำ สำหรับ ม.ต้น - ม.ปลาย

คณิต ฝึกสส เคมี วิทยา อังกฤษ สังคม GAT PAT ONET

สุดยอดคณาจารย์
เกียรตินิยม / ที่ 1 ประเทศ

เนื้อหาแบบ

มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์ปริทัศน์, 2 : 2 (กรกฎาคม-ธันวาคม 2557) > 85